

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny, i literacki
Zagłębia Dąbrowskiego. Cena 3 kop.

CENA PRENUMERATY:
miejscowych i samiejscowych
Rocznie Rb. 6.—
Półrocznie — 3.—
Kwartalnie — 1.50
Miesięcznie — 50

Adres Redakcji i Administracji Częstochowa Aleja II Nr. 38, telefon Nr. 50, skryjka pocztowa Nr. 21.
Redaktor przyjmuje od godz. 7-jej do 8-jej wieczorem.
Reklamacje redakcja nie wkraca; za artykuły, nie oznaczone i gory ceną, honorarjów redakcja wypłacać nie będzie. **Prenumeratę i ogłoszenia** w Częstochowie przyjmują wszystkie księgarnie. W Warszawie: Biuro Dzienników Ungra, Wierszowa 8. Dom Handlowy L. i B. Metz i S-ka Krad. Prąd. 53. Krajowe Biuro Ogłoszeń Marszałkowska 116. w Moskwie L. i B. Metz i S-ka, Biuro ogłoszeń I. Buchweitz, w Warszawie Marszałkowska 122, w S.-słowcu W. Badurski, hotel warszawski.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za jeden wiersz lub jego miejsce na I-szej stronie 30 k., na IV-jej 10 k. Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k. Nadstawane za wiersz 50 kop. Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wyraz.

Reprezentantem „Gonia Czestochowskiego” na Szawiewie i Zagłębiu Dąbrowskim jest p. **Wacław Badurski** (Sopotowie, hotel „Warszawski”).

Reprezentacją „Gonia Czestochowskiego” na Zawiercie objęła księgarnia pani **Z. Hublikiej** Tamże ogłoszenia do „Gonia Czestochowskiego”.

Prenumeratę na „Gonia Czestochowskiego” i ogłoszenia w Rakowie przyjmuje pan **A. Nowakowski**.

W teatrze miejscowym Wielkie Kinematograficzne przedstawienie
z następującym programem od 5 do 11 wieczór, w niedzielę i święta od 3 po poł.
Oddział I. **Zimowe polowanie; Nabożeństwo w obecności sułtana.** Oddział II. **Marja Stuart** (dramat w kolorach); **Katar.** Oddział III. **Fijkier londyński; Oryginalne wścigi; Skradzione ubranie.**
Co tydzień zmiana programu.—Szczegóły w programach.—Ceny miejsc: 1-e miejsce 50 kop., drugie miejsce 30 kop. Krzesło w łoży po 50 kop. (Gale-ria 20 kop., dzieci, uczniowie i żołnierze płacą połowę.
Dyrektor **B. Zarzecki**.

Michalina ŁASKA przyjechała
Dziś „**NIEBIESKA MYSZKA**“ farsa w 3-ech aktach, A. Engla.

Lekarz dentysta Grejniec
przyjmuje codziennie od 10 rano do 1 i od 2 do 7 po południu.
Alaja Nr 10, dom p. Rajcherowej, gdzie sklep apteczny p. Neufeldia, telefon Nr 108.

KALENDARZYK.
27 Października.
Imienin chrześcijańskie: dziś Sabiny P. M., jutro Szymona i Tadeusza A.
Wschód słońca: godz. 6 m. 43. zachód słońca: 4 m. 44.
Uchył dnia: 6 godzin 44 min.
Wiedomości historyczne: 1638. Uwieszenie Jana Kazimierza we Frynaji.—1812. Odwrót Napoleona po drodze Smoleńskiej.—1870. Kapitulacja fortecy Metz.

Prawa wyjątkowe w Poznańskim.
„Reichsanslerger“ ogłosił rozporządzenie dla komisji kolonizacyjnej W. Ks. Poznańskiego i Prus Zachodnich. Ustawa zawiera 12 paragrafów, określających obowiązki, zakres działania i kompetencję komisji kolonizacyjnej.

W skład komisji wchodzi obaj prezesi W. Ks. Poznańskiego i Prus Zachodnich i członkowie zamianowani przez cesarza na lat trzy. Prezesa i wiceprezesa mianuje cesarz z liczby członków. Siednią komisji jest Poznań—prezes wszelako może zwołać komisję dla poszczególnych spraw także do innej miejscowości.
Działalność komisji obejmuje wszystkie środki, które są potrzebne do wykonania ustawy. O ile podług przepisów i kompetencji udział biorą inne władze, o tyle komisja kolonizacyjna znosić się z nimi winna. Wrazie rozbieżności zapatrywań między ministrem a komisją kolonizacyjną, rozstrzyga całe ministerium.
Komisja zbiera się albo w naprzód wyznaczonych dniach, albo na wezwanie prezesa. Uchwały zapadają większością głosów przy równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.
Dochody i rozchody komisji mają być naprzód na każdy rok preliminarowane. Preliminarz ten układa ministerium. Preliminowanych wydatków nie wolno przekraczać bez pozwolenia ministerium. Komisja obowiązana jest corocznie składać ministerium sprawozdanie z swych czynności. Rozporządzenie nabiera mocy prawnej po ogłoszeniu. Rozporządzenie

z dnia 21 Czerwca 1897 (Zbiór praw str. 159) znosi się.
Bieg czynności komisji uregulują wskazówki ministerium. Interessowane władze państwowe i komunalne winny wykonywać zlecenia komisji i jej prezesa.
Czynności komisji kolonizacyjnej i jej prezesa podlegają nadzorowi ministerium. Skargi na postępowanie komisji i prezesa jej rozstrzyga ministerium.
Prezes kieruje sprawami bieżącymi, rozdziela je, przygotowuje uchwały, komisję i przeprowadza je. Zastępują komisję zewnątrz i prowadzi korespondencję. Jeżeli komisja nie jest zebrana, natenczas w nagłych sprawach prezesowi przysługują prawo rozstrzygania samodzielnie. O każdym samodzielnym postanowieniu obowiązany jest prezes zawiadomić komisję na najbliższym zebraniu.
Prezesowi wolno zakwestyonować uchwały komisji. Jeżeli z tego zrobi użytek, natenczas powinien zawiadomić o tem komisję i wnieść do ministerium petycję o rozstrzygnięciu.
W sprawie uchwał zapadłych na ostatniem posiedzeniu „Ostmarkenvereinu“, dotyczących dalszych spraw wyjątkowych w dzielnicach polskich, pisze „Fratfurter Ztg.“
„Znamiennym objawem, jak bardzo pruska polityka antypolska pod hakatystycznym przywództwem pomieszała najprostsze pojęcia prawne, jak coraz więcej staje na podstawie gwałtu, objawilo się już w ustawie o wywiaz-

39) **KARMEN.**
DZIKUSY.
Sceny z życia robotników w porcie Odeskim.
Worek aleksandryjski.
Opowiadał młody strażnik z kwarantanny.
— Kłopot z temi „dzikusami“,—ogromnie cierpią. Teraz zima, roboty niema, głodem przymierają i śpią w wagonach. Wczoraj miałem obchód w nocy, słyszę jakies jęki. Oglądam się—w wagonie „dzikus“. Biedaczysko leży w kąciku, zimno mu, zębami kłapie, jak wilk. Nie miał na „chate“, poszedł spać do wagonu.
Zaciekawiony gawędą strażnika, poszedłem wieczorem do portu.
Port spał.
Wyrzucze jakby wymarło. Tylko wiatr ostry huczał swą wieczną piosenkę, śpiewał latarnie, śnieg skrzypiał pod nogami i zasypywał ponure, długie magazyny, ślany, góry węgla i dachówek, nadając im formy fantastyczne.
Odnalazłem w przystani dwa jednakowe wagony, zasypane śniegiem. Zajrzałem do pierwszego. Nikogo tam nie było. Natomiast w drugim spoczywał jegomość, typ pokutującego grzesznika, w długim worku, z otworami

na głowę i ręce, przepasany grubym sznurem, wytartym smelą.
Był to wysoki blondyn, bez brody, z długimi włosami, w angielskiej czapce z fantazją na tył głowy nasuniętej. Niespokojnie krecił się na słomie, w ustach trzymał niedopałek papierosa.
— A, bon soar, gud iwning—przywitał mnie bez ceremonji, wcale nie zdziwiony moją wizytą—antrel!
Chętnie przyjąłem zaproszenie.
W wagonie było ciemno. Od czasu do czasu ogień papierosa oświecał wszystkie kąty, zapelnione rogozami, pakułami i słomą.
Nie mogłem się wstrzymać od śmiechu i zapytałem:
— Pan tu pali? Słoma może się zatlić, spali się pan razem z wagonem.
— Głupstwo! — zabawnie odpowiedział—wszystko głupstwo w porównaniu z wiecznością! Kompre! Olraj!
Filozofja tego jegomościa w związku z francuzkami i angielskimi słowami rozbawiła mnie.
— Pan się nie obawia zaziębienia? Tu bardzo zimno, a jak wieje!—powiedziałem.
— Ja już jestem zaziębiony. Mam tyfus.
— Tyfus?
— Tak, tyfus! Może pan się przekonać. Temperatura 38.5. Felcer mierzył termometrem. Oprócz tego mam pleuryty i rupturę. Trzy dni temu, ciągnąc kotwicę, poderwałem się.

Obecnie jegomość ten nie żartował. Zastęgiwał na wiarę. Nie było zresztą powodów nie wierzyć mu; kto zna port, zna i takich ludzi.
„Dzikus“, mający naraz parę chorób, w porcie nie jest nadzwyczajnością.
— Dlaczego nie pójdzie pan do szpitala?—spytałem.
— Z tego się nie będzie! — wykrzyknął nerwowo i zaczął się rzucać na swojej słomie. Kto pan jesteś?—spytał niespodziewanie.
Powiedziałem swoje nazwisko.
— A, literat! Ze kompran! A wie pan, jak mnie nazywają?
— Ciekaw jestem.
— „Worek aleksandryjski“! Dlaczego, chce pan wiedzieć? Owszem, proszę! Co miesiąc otrzymuję z domu 50 rubli. Wszyscy w porcie o tem wiedzą. Mój brat ma kawalek ziemi i handluje świniami. Zresztą jest on także porządną swinią. Otrzymawszy pieniądze, zaraz puszczam je w „obróć“. Następnie puszczam w „obróć“ paltro, żakiet i „setera, setera“.
— Pan pije?
— Ma się rozumieć! Cały dzień pić mogę. Tak! Jak tylko przepiję wszystko i jestem zupełnie nagi, macham do agentury. Tam leżą bele z bawołą, przywiezioną z Aleksandrii. — Odbieram worek z bel i uwieram zię. Przyzwyczajają mnie z tego powodu „worek aleksandryjski“. Chce pan może dowiedzieć się, jak podróżowałem?
(d. c. n.)

RYDZEWSKI i S-ka
Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatralna 13.

Niema zimnych i wilgotnych mieszkań.
Ulepszone ogrzewacze do pieców „Wulkan“.
Piecze żelazne, pokojowe, rury żebrowe.

Wykonywa: pomniki, figury, portrety, ołtarze, roboty przy budowach kościołów, jako też i każde roboty w zakresie rzeźbiarstwa wcho-
dzące, od najwycyńszych do najwykwintniejszych pod względem artystycznego wykonania, ze wszystkich krajowych i zagranic-
nych prima materjałów kamienia i drewna. Dekoracje domów od reki modelowane i wszelkie roboty statutorskie. Zakład podej-
ma się wykonywać roboty w malarstwie i rzeźbiarstwie, informację, rysunki kosztowny na każde żądanie.
Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Maleniarski
Kruszyński i Proszowski w Częstochowie,
Alaja III doł wleczna.

Teatr „KOSMOS” II-ga Aleja № 20.

Wielkie Kinematograficzne przedstawienia.

Program: Oddział I. **Podróżujący trubadur i jego dziwna gitara** (cudowna fantazja); **Piękne efekty morza** (z natury); Oddział II. **Opowiadanie starego marynarza o zakopanym bogactwie** (tragedja) w cudnych wyrazach; **Kobiece serce** (komedia); Oddział III. **Przez grymasy małżonki** (komedia); **Życie paryskie w miniaturze** (kom.)

Co tydzień zmiana programu.

Dyrekcja.

Sł. Szczawiński

w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
DELIKATESÓW
i towarów kolonialnych
ogz. od 1878 r.

TELEFON № 3.

Poleca świeżo otrzymane towary:

Kawior Astrachański bez soli

Łosoś, Sigi i t. p. ryby wędzone. Sardynki, Auchovis, Kilki, Marynaty z ryb, Homary, Śledzie królewskie, Sery: Roquefort, Brie, Ziemny, Camombert, Szwajcarski, Litewski i inne. **Owoce, Wędliny Litewskie, Konserwy z jarzyn, Buljon, Maggi** wyborną przyprawę do zup i sosów oraz **OGŹRKI NIEŻYŃSKIE** w baryłkach po kopie.

IMPORT WIN Węgierskich i Francuskich.

Słynne drzewka owocowe 200,000. Cena 50—75 kop. Różę wspaniałą 20—50 kop. Drzewa ozdobne 100,000. Truskawki, agresty, maliny, porzeczki, brzoskwinie, morele. Kwiaty doniczkowe wieloletnie, cebulkowe, gruszkowe, nowości halinowskie: mietczyki 150,000. Słynne byr. Bukiety, wiance, dekoracje. Plany parków, ogrodów, klientom bezpłatnie. Katalogi opis Halinowa bezpłatnie. Firma egzystuje 40 lat.

Niema lepszego środka, jak uznane przez powagi lekarskie

Mydło Herba

D-ra Obermeyera

przeciw piegom, pryszczom, węgrom, mokrym i suchym liszajom, swędzeniu i wszelkim nieczystościom skóry. **TYSIĄCE PODZIĘKOWAŃ!** Po krótkim użyciu, widoczne są najlepsze rezultaty. Dostać: apteki i składy apteczne. UWAGA. Prawdziwe tylko ze siostrą miosierdzia na każdym kawałku.

E. WICHURA II Aleja № 37
POLECA:
Duży wybór modnych **bluzek, spódniczki, halki, Koldry** watowane, bielizną pościelową, puch i pierze. **Walki** do ozień, watę kolorową, hurtem i detalicznie. Tkaniny fabryki „**Częstochowianka**”. Wszystko w dobrym gatunku, ceny niskie, proszę się przekonać. 1395 12-8

FRANCUZI POPULARNY ŚRODEK przeciw **CHRONICZNEJ OBSTRUKCJI**

Doza: 2 pigułki wieczorem przed spoczynkiem. Nie powoduje bólu w żołądku, ani mdłości, ani biegunki.

Biuro pośrednictwa i zleceń „RENOMETR”
w Częstochowie, III-cia Aleja № 80.
Telefonu Nr. 138.
Przy najrozsądniejszym pośrednictwie i warunkach najdogodniejszych załatwia i przeprowadza: sprzedaż, zamiany, dzierżawy, parcelacje majątków ziemskich oraz sprzedaż nieruchomości miejskich, willi, zakładów przemysłowych, tak w Królestwie, jak Litwie, Rosji i zagranicą. Tamże lokata kapitałów.

Popierajcie przemysł krajowy
Żądajcie Stalówek
fabryki **K. WASILEWSKI i S-ka**
w Warszawie, Chłodna 29, Telefon 17--91.
Przedstawiciel na Zagłębie i Częstochowę
1837 D. Majewski Inżynier, Sosnowiec ul. Czysta № 9. 12-4

Wateę, walki i kit do OKIEN
POLECA
SKŁAD APTECZNY
Wacława ORZEŁ
w Częstochowie, III Aleja № 48.

NOWOOTWORZONA FABRYKA SZKŁA
A. Leo S. Szczypior i S-ka
w Częstochowie, ul. Ciemna № 114.
Poleca swoje wyroby.
Skład zaopatrzony.
1385-10-2

Od N. Roku mieszkanie 2 pokoje z kuchnią tanio do wynajęcia, może być stajnia, garaż, ogród, wozownia, przy ulicy Nowej № 46. 1299-12-5

Do człowieka pojedynczego potrzebna jest osoba starsza, znająca się doskonale na kuchni, praniu i prasowaniu. Panga siedem rubli. Oferty Dąbrowa L. Borjako.

Kupię maszynę do kopjowania ze stolikiem w **dobrym stanie.** Wiadomość w Redakcji.

Natogowe pijas two.
raz na zawsze, można wyleczyć tylko „**Sobratizinem**”. Cena pudełka 2 rub. 25 k. Odwyzdzał się od palenia w ciągu tygodnia, można tylko za pomocą „**Antisuffurinu**”. Cena 2 rub. Przesyłka, stosownie do wartości. Wysłała za zaliczeniem pocztowym. Zamówienia przyjmuje wyłącznie **F. Słowak**, Petersburg, Oficerskaja 50—37. 848 49-3

Kapusta „Stawa Halinowa”
do kwaszenia zimowego, słynna z dobroci, pud 40 kop. Na bezkę potrzeba 6—8 pudów. „**Halinów**” Szkoła № 20.

Orzechy włoskie owocujące
20—50 cm. grube od 2 rub. **S. Szczeciński**, Jasnogórska 38. 1878 10-3

Proszę zwrócić uwagę na nauczyciela tańców **M. A. Łubieński** udziela lekcji w gimnazjum rządownym i polskim im. Mickiewicza, a także na sali Harmonia i zbiorowo u siebie przy ul. Mikolajewskiej № 9, na miesiąc lub na wyjazd.

Student uniwersytetu, przygotowuje na świadectwo i maturę. III Aleja № 73 miesz. 3. Pawłowicz. 1406-5-8

Z powodu zmiany interesu, do sprzedania zaraz sklep, spożywczo dystrybucyjny z litewskimi wędlinami w dobrym punkcie, egzystujący kilkanaście lat. Wiadomość ul. Wieluńska Nr. 18, w Częstochowie. 1424 2-2

Do sprzedania duże futro męskie ul. Zielna Nr. 7 m. 6. 1432-2-2

Potrzebny ekspedysta do piekarni przy teatrze. 1437-5-3

Zakład stolarsko-rzeźbiarski Aleja I-sza Nr. 12 Adama Świeżego, przyjmuje wszelkie zamówienia wędzarskie w zakresie stolarstwa, oraz sprzedaż mebli. 1412-31-1

Pokój do wynajęcia. Teatralna 38 m. 5. 1422-4-4

BEZ RYZYKA. Przedmiot podobny do przynajmniej napawia

Kort francuski bardzo trwa i praktyczny materiał wełniany i elegancie, trwałe męskie garnitur zimowe, w kolorach: czarnym, szarym z kropkami kolorowymi oliwkowym z kropkami, kratkami w prążki, szarym marenego i innych kolorów i rysunków według najnowszej mody. Fabryka wysłała pocztą za zaliczeniem, bez zadatku, równo odcinki 1/4 arsz na cały garnitur męski za 5 rb. 25 k., w lepszym gatunku 6 rb. 85 k., gatunek „extra” 8 rb. 40 k., gatunek „extra” 10 rb. 50 k. i 12 rb. 50 k. Proszę zamówieniu 3-ch, lub więcej odcinków, dołącza się zupełnie darmo potrzebna do nich podszewka. Opakowanie i przesyłka na koszt fabryki. Zamówienia prosimy adresować: Łódź, № 14 fabryka Towarzystwa Sukienno wełnianej M. M. faktury. Pełny cennik wysłał się bezpłatnie 1444

Warszawska Fryzjerka Salomea Glatter
Częstochowa I Aleja 8.
w podwórzu druga brama, przyjmuje i wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres fryzjerstwa, laki postizse, rulony podkładki etc. Czesanie dam. 1442

Monter
poszukuje osoby, może urządzać instalacje światła elektryczną, montować maszyny. Wiadomość w Redakcji Gońca. 1441-2-2

Potrzebny subjekt do zakładu Fryzjerskiego w Mysłkowicie W. Sowiński. 1443

Sprzedam francuski bilard. Wiadomość w restauracji Razińskiego Częstochowa. 1441-2-2

Zginię paszport Marjanny Kabły, wydana w Gminie Rędziny, powiat Częstochowski. 1440

POGÓRZCHY. Pracownia podszewki i nadzabianie. Tanie bo w przytulnym mieszkaniu, Aleja II № 31 K. Kieczyński.

Ogrodnictwo Władysława Zawady „Halinów” Częstochowa Szkoła 20. Poleca:

